

©БГЭУ

ГІСТАРЫЧНЫЯ РЭАЛІІ І ПЕРСАНАЛІІ Ў ПРАКТЫЦЫ ТУРЫЗМУ

І. А. ГАРБЫЛЕВА, Н. У. САВІНА

Nowadays service becomes the main sector of economy. The special role in it is played by tourism. The importance of this sector is in its possibility to solve economic, social, cultural problems and this fact makes tourism as priority direction in socio-economic policy of belorussian government. The actual situation shows that government applies

many different policies to develop tourism infrastructure improving its image by reconstruction of cultural and historical wealth. As every country, Belarus is closely connected with other cultures, the incontestable proof of it are many monuments, temples, churches, private residences, museums. Thus, one of the brightest pages of belorussian history is the War of 1812 with Napoleon. The excursion itinerary devoted to this event isn't worked out properly. This work presents one of the ways to revive our culture and history, to develop internal tourism

Ключавыя словы: гісторыка-культурная спадчына, 1812 год, дыялог культур, турызм, турысцка-экскурсійныя маршруты

Важнейшай галіной сусветнай гаспадаркі становіцца сфера паслуг. У ёй асобнае месца займае турызм – часовыя выезды (падарожжа) грамадзян з пастаяннага месца жыхарства ў аздараўленчых, спартыўных, рылігійных і іншых мэтах без занятку дзейнасцю, якая аплачваецца, у краіне (месцы) часовага знаходжання [1, с.563].

Значнасць турызму ў гуманітарным плане, яго здольнасць прадуктыўна ўздзейнічаць на вырашэнне эканамічных, сацыяльных і культурных праблем вылучае развіццё турысцкай індустрыі ў лік прыярытэтных напрамкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця дзяржавы ў цэлым [2].

Сучасны стан турысцкай індустрыі Рэспублікі Беларусь сведчыць аб тым, што ўсё большая ўвага ёй надаецца з боку дзяржавы. Фарміраванне прывабнага іміджу нашай краіны стала клопам кіраўніцтва дзяржавы, Міністэрства спорту і турызму, Нацыянальнага агенцтва па турызму [3, с.134].

Адной з важнейшых умоў умацавання нацыянальнай незалежнасці Рэспублікі Беларусь у сусветнай супольнасці, стварэнні прывабнага турысцкага іміджу з'яўляецца ўсебаковае ўспрыняцце і ўсведамленне гісторыка-культурнай спадчыны народа. Гісторыка-культурная спадчына беларусаў фарміравалася на працягу стагоддзяў. Доўгі час Беларусь уваходзіла ў склад іншых дзяржаўных утварэнняў (ВКЛ, Польшча, Расія, СССР). Прымаючы ўсё лепшае, беларускія майстры стварылі ўзоры абарончага дойлідства, узводзілі храмы, адбудовалі сядзібы, палацы і інш. і ўносілі ў іх мясцовыя рысы і традыцыі. У ракурсе дыялогу культур дзяржаў асаблівы аспект надаецца экскурсійным магчымасцям Беларусі і іх выкарыстанню ў практыцы турызму. Пад апашнімі разумеецца «комплекс помнікаў гісторыі і культуры, прыроды, археалогіі, архітэктуры, твораў мастацтва і культурнай спадчыны ў цэлым» [4, с.101].

Знаёмству замежных гасцей з нашай краінай спрыяе сістэма ўстаноў гісторыі і культуры. Сярод іх асобнае месца займаюць музеі і іх філіялы (на сёння налічваецца звыш 150 адзінак дзяржаўнага узроўню). Сканцэнтраваная ў іх экспазіцыях гістарычная спадчына беларусаў дазваляе пазнаць яе шматаспектнасць, рознахарактарнасць, адметнасць і духоўнае багацце.

Культурна-гістарычныя комплексы, якія размешчаны ў вялікіх (Мінск, Гродна, Брэст, Гомель, Магілёў, Віцебск) і малых гарадах (былых мястэчках: Мір, Нясвіж, Полацк, Навагрудак, Пінск, Кобрын і інш.), увасоблены ў палацава-паркавых сядзібах, замках і фортах, мясцінах, звязаных з тымі ці іншымі гістарычнымі рэаліямі і персаналіямі.

Такія імёны як Ф. М. Дастаеўскі, А. С. Пушкін, М. І. Глінка, А. Міцкевіч, С. Манюшка, Т. Касцюшка, І. Дамейка, М. Шагал і шмат іншых, у тым ліку знакамітыя шляхецкія роды Радзівілаў, Сапегаў, Чартарыйскіх і інш. лучаць гісторыю Беларусі з гісторыяй Расіі, Польшчы, Чылі, Францыі, іншымі дзяржавамі. Такая лучнасць стварае ўмовы распрацоўкі шматлікіх цікавых экскурсійных маршрутаў не толькі для жыхароў нашай краіны, але і для замежных турыстаў.

На сёння амаль адсутнічаюць турысцка-экскурсійныя маршруты прысвечаныя, напрыклад, такой знакамітай асобе Францыі, як Напалеон Банапарт, знакамітым удзельнікам падзей Айчыннай вайны 1812 года як з боку рускіх войск Я. П. Кульневу, Д. Давыдаву, П. І. Баграціёну і інш. Але гістарычны маршрут ужо «існуе». Ён «абрысаваны» ў карце ваенных падзей: корпус Удзіно (Полацк), старая і маладая гвардыя італьянскага віцэ-караля Яўгенія Богарнэ (Віцебск); корпус Мюрата (Ліозна і Рудня); корпус Нея (паміж Оршай і Віцебскам); корпус Даву (Орша); корпус Панятоўскага (Магілёў); дывізія Дамброўскага (Бабруйск). Створаны адпаведным чынам турысцка-экскурсійны маршрут уяўляе сабой вялікую дугу: яна праходзіць праз Полацк, Віцебск, Оршу, Магілёў, Бабруйск і ідзе да Пінскіх балот.

Доўгі час Беларусь знаходзілася ў складзе Расіі (тады Расійскай Імперыі, а потым Савецкага Саюзу). У 1991 годзе Рэспубліка Беларусь атрымала незалежнасць і стала самастойнай краінай. Знаходжанне Беларусі і яе фарміраванне як дзяржавы пад уплывам тых жа гістарычных умоў, тых жа пераўтварэнняў унутры, агульных ваенных дзеянняў, што і Расія, дае магчымасць знайсці шмат агульнага ў гістарычных рэаліях не толькі гэтых дзяржаў, але і краін-суседзяў.

Гісторыка-культурная спадчына Беларусі увасоблена амаль у 15000 помніках, яна чакае свайго ўключэння праз практыку турызму ў міжнародную супольнасць [5].

Гістарычная дакладнасць мясцін, знакамітыя персаналіі розных дзяржаў, «перачытанне» стаўшай ужо даўняй гісторыі, можа стварыць не толькі дыялог, але і палілог культур. Адною з такіх падзей была Айчынная вайна 1812 года, калі імператар Францыі Напалеон Банапарт распачаў ваенны паход на Расію.

Літаратура

1. Туристский терминологический словарь. Справочно-методологическое пособие/Авт.-И.В. Зорин, В.А. Квартальнов, - М.: Советский спорт, 1999. – 664с.
2. Горбылева З.М. Экономика туризма: Учеб пособие. – Мн.: БГЭУ, 2004. – 478с.
3. Шульга Ч.К. Состояние, проблемы и пути развития туристской отрасли в Республике Беларусь//Туризм:практика, проблемы, перспективы. Материалы Международной научно-практической конференции. Минск, 11–13 апреля 2001г. – Мн.: БГЭУ. – С. 133–135.
4. Савина Н.В. Общность культур государств как фактор развития экскурсионного и международного туризма//Туризм: практика, проблемы, перспективы. Материалы Международной научной конференции, Минск 11–13 апреля 2001г. – Мн.: БГЭУ. – С. 101–102.
5. Савина Н.В. Экскурсоведение: Учеб. пособие/Н.В. Савина, З.М. Горбылева. Мн.: БГЭУ, 2004. – 335с.

©БГЭУ

ДИАГНОСТИКА ВЕРОЯТНОСТИ БАНКРОТСТВА ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА

Д. И. ГЕРУС, В. И. ГАРОСТ

The instruction on analysis and control for financial situation and solvency of companies is used for bankruptcy prediction in Republic of Belarus. It has some deficiencies. That is why it is very important to find effective methods of failure prediction

Ключевые слова: банкротство, факторные модели, финансовые показатели

На современном этапе развития экономики Республики Беларусь актуальной является разработка эффективной системы экономических и финансовых методов диагностики банкротства. Диагностика – определение состояния объекта, предмета, явления или процесса управления посредством реализации комплекса исследовательских процедур, выявление в них слабых звеньев и узких мест.

В ходе исследования автор выяснил, что хотя при обосновании любых управленческих решений применяется экономический анализ, приоритет при признании предприятия банкротом принадлежит юридическим факторам.

Банкротство – это один из этапов в жизни предприятия. Только своевременные и грамотные действия в ситуации кризиса приводят к нахождению оптимальных вариантов деятельности. А надежная исходная информация – гарантия успеха при проведении анализа. Для внешнего анализа источниками информации служат документы бухгалтерской отчетности и регистры синтетического и аналитического учета. Эксперт, приступающий к анализу финансового состояния предприятия, должен быть готов к тому, что в отчетности вполне возможно сокрытие и преднамеренное сокрытие информации. Вместе с тем необходимо совершенствовать содержание бухгалтерской отчетности, так как это затрудняет проведение анализа и может способствовать погрешностям при расчете коэффициентов.

Опыт прогнозирования банкротства организации за рубежом базируется в ряде случаев на факторных моделях. Однако применение этих методов осложнено различиями в налоговом законодательстве, в нормативном обеспечении бухгалтерского учета, отсутствием ретроспективных статистических данных по обанкротившимся предприятиям.

Официальным документом, на основании которого деятельность предприятия рассматривается как неэффективная, приносящая убытки, является Инструкция по анализу и контролю за финансовым состоянием и платежеспособностью субъектов предпринимательской деятельности, утвержденная постановлением Министерства Финансов Республики Беларусь, Министерства экономики Республики Беларусь, Министерства статистики и анализа Республики Беларусь 14 мая 2004 г. (далее Инструкция). Выводы, полученные на основании экономического анализа, проведенного в соответствии с нормативными положениями Инструкции, могут быть использованы в процессе производства по делам об экономической несостоятельности (банкротстве) организаций. В то же время, расчет финансовых показателей по этой Инструкции по их содержанию вызывает некоторые возражения: некорректные методики расчета предлагаемых показателей могут быть причинами ложного представления о платежеспособности предприятий; предлагаемая в Инструкции система оценки платежеспособности предприятия не позволяет выявить из их множества действительных потенциальных банкротов ввиду ограниченного набора взаимозависимых коэффициентов; предлагаемые коэффициенты носят моментный характер, поэтому они могут служить основанием для признания потенциального банкротства только при их анализе в динамике; нормативное значение коэффициента КЗ дается без учета отраслевой принадлежности; методика определения показателей едина для всех предприятий безотно-